

Για να σωθεί μαγιά δασκάλων...

Γράφει ο Δημήτρης Νατσιός (Δάσκαλος - Κιλκίς)

«Γεννήθηκα το 1887 στον Πειραιά, οι γονείς μου κατάγονταν από τη Χίο. Η μητέρα του αείμνηστου Πορφύρα και η δικιά μου ήταν αδελφάδες, το γένος Συριώτη. Τις εγκύκλιες σπουδές τις πέρασα στον Πειραιά. Κι όποιος ξέρεις τι σημασία έχει γιά τον νέο η παρουσία στην κριτική τούτη ηλικία ενός προσώπου, σαν τον λαμπρόν εκείνο παιδαγωγό, που θύμιζε αρχαίον Έλληνα, τον αείμνηστο Ιάκωβο Δραγάτη, νιώθει γιατί οι μαθητές του φυλάγουν σ' όλη τους τη ζωή, μέσα στην καρδιά τους, τη μνήμη της μορφής του». (Δ.Πικιώνη «Κείμενα», έκδ. «Μορφωτικό ίδρυμα Εθνικής Τράπεζας», σελ. 23).

Ξεκίνησα να διαβάξω κάποια αυτοβιογραφικά σημειώματα του Π.Πικιώνη, του μεγάλου Έλληνα. Κοντοστάθηκα, «φιλοσόφησα» λίγο την τελευταία πρόταση του προοιμίου του. Κράτησε στα φυλλοκάρδια του, ολοζωής, την μνήμη της μορφής του δασκάλου του. Μεγάλη κουβέντα. Πόσες φορές σε βιογραφίες σπουδαίων, «πάνυ ακριβών» ανθρώπων, δεν διαβάζουμε παρόμοιες φράσεις. «Ευτύχησε να μαθητεύσει κοντά στον...». «Ο μεγάλος Δάσκαλος του Γένους... τον ενέπνευσε την αγάπη για τα γράμματα».

Όσο κρατούσε η Παιδεία σ' αυτόν τον τόπο, σχολείο και παιδείωση σήμαινε δάσκαλος. Τα πάντα δορυφορούσαν τον δάσκαλο. «Καλών των διδασκάλων καλοί και οι μαθηταί», απροσπέλαστος ο

λόγος του αγίου Γρηγορίου του θεολόγου. Χαρακτηριστικό το ακόλουθο παράδειγμα, που δείχνει το πόσο σημαντικό και ουσιαστικό θεωρούσαν οι Ρωμηοί (Βυζαντινοί) πρόγονοί μας το αξίωμα του δασκάλου. Στα χρόνια του αυτοκράτορα Θεόφιλου (829-842μ.Χ.) διδάσκει στην Κωνσταντινούπολη ο περίφημος Λέων ο μαθηματικός ή φιλόσοφος. Η φήμη του Λέοντος είχε εξαπλωθεί «επί πτερύγων ανέμων», είχε φτάσει ως το χαλιφάτο της Βαγδάτης. Ο χαλίφης Μαμούν τον ζήτησε επίσημα από τον αυτοκράτορα Λέοντα, έστω και ως μετακλητό, προσφέροντας ένα τεράστιο ποσό. Ο Θεόφιλος αποβλέποντας στο γόητρο της αυτοκρατορίας, αλλά και εκτιμώντας την αξία του δασκάλου, αρνήθηκε. Αξίζει να παραθέσουμε αποσπάσματα από τον επιστολικό διάλογο των δύο ηγετών, όπως τον διέσωσε ο «Συνεχιστής Θεοφάνους». Γράφει ο χαλίφης: «Αξιό το όν έχεις επί φιλοσοφία και ταις άλλαις επιστήμαις περιβόητον άνδρα βραχύν τινά χρόνον εξαποστείλαι...». Απαντά ο Θεόφιλος: «...άλογον το οικειόν δούναι ετέροις καλόν και την των όντων γνώσιν έκδοτον ποιήσαι τοις έθνεσι, δι' ής το των Ρωμαίων γένος θαυμάζεται τε και τιμάται παρά πάσι».

Με λίγα λόγια, είναι ανοησία να ξεπουλήσεις στα έθνη, αυτό για το οποίο θαυμάζεται το γένος σου, δηλαδή, ο έξοχος διάκονος της όντως Παιδείας. (Από το βιβλίο του Γ. Τσαμπή «Η Παιδεία στο Βυζάντιο», εκδ. Γρηγόρη, σελ. 54). Το παραπάνω, νομίζω, εξηγεί και το χιλιόχρονο της ενδόξου αυτοκρατορίας μας. «Κάλλιο γνώση, παρά γρόσι», όπως έλεγαν και οι εν αιχμαλωσία πρόγονοί μας. Και είναι γεγονός αναντίρρητο πως φτάσαμε στην αγιασμένη Επανάσταση γιατί «η ψυχή του Γένους αγρυπνούσε. Φτωχοί παπάδες και δάσκαλοι, που ετρέφοντο με λίγο ψωμί, είχαν το σθένος εις το βάθος της ψυχής των, σθένος ποιητών. Καταλάβαιναν την ευθύνην που τους εβάρυνε να συνεχίσουν την ελληνικήν παράδοσιν. Διηγούνται εις τα Ελληνόπουλα ποια ήταν άλλοτε η πατρίδα τους και τους εδίδασκαν δύο ονόματα: Ελλάς και ελευθερία». (Του ακαδημαϊκού Σ. Μενάρδου, που περιέχεται στο βιβλίο του αρχιμ. Ιω. Αλεξίου, «Η Παιδεία στην Τουρκοκρατία», σελ. 181).

Ο οξυδερκής και διορατικός Ιωάννης Καποδίστριας είχε συλλάβει εναργέστατα την σημασία της αποστολής του δασκάλου, αλλά και τις ολέθριες συνέπειες της αποκοπής του λειτουργήματος από την ελληνική παράδοση. Γράφει σε επιστολή του προς τον Μισαήλ Αποστολίδη, λίγο πριν αναλάβει την μαρτυρική διακυβέρνηση της νεκραστημένης πατρίδας: «...αν η παρούσα γενεά δεν ενδυναμωθεί από ανθρώπους μορφωμένους εν καλή διδασκαλία και μάλιστα προς τον κανόνα της αγίας ημών πίστεως και των ηθών μας, θα είναι δυσοίωνα το μέλλον της Ελλάδας και η διακυβέρνησίς της αδύνατη». (Ιω. Τσάγκα, «Η Ορθόδοξη Χριστιανική Αγωγή στο εκπαιδευτικό έργο του Ιω. Καποδίστρια», εκδ. «Κυριακίδη», σελ. 151).

Είναι γεγονός ότι αυτός ο τύπος του δασκάλου, που έβλεπε τον εαυτό του θεματοφύλακα της παράδοσης και μετέδιδε την φλόγα της ψυχής του- ίσως με πολλή ρητορική-αλλά με εντιμότητα και ευθύνη, επιβίωσε ως τα χρόνια περίπου της μεταπολίτευσης. Μέχρι τότε ο δάσκαλος δίδασκε και μιλούσε για πίστη, γλώσσα και πατρίδα, βουτούσε στο κελάρι του πατρογονικού μας σπιτιού και μόρφωνε γενιές Ελλήνων με τα «καλούδια», τα τιμαλφή του Γένους. Αυτόν όμως τον λόγιο δάσκαλο τον ειρωνεύτηκε, τον πολέμησε και τον κλόνησε στην ψυχή του έθνους η λεγόμενη προοδευτική διανόηση που ή μας ήρθε από τα «φωτισμένα έθνη της Εσπερίας» ή ξεπήδησε από τα αποκαΐδια του Πολυτεχνείου. (Η γενιά του Πολυτεχνείου).

Περιφρονώντας πλήρως την παράδοση του τόπου μας, την οποία ταύτισαν με τα «ελληνοχριστιανικά» ιδεολογήματα της δικτατορίας, άγευστοι του μεγαλείου της και ανίκανοι να αντιληφθούν την στρέβλωση που προηγήθηκε, επέπεσαν, ως όρνεα, και την κατασυκοφάντησαν. Φρόντισαν βεβαίως να αναρριχηθούν σε ακαδημαϊκές έδρες, για να ροκανίζουν τα προγράμματα της ΕΟΚ, ανεμίζοντας το ακαταγώνιστο διαπιστευτήριο του δήθεν προοδευτισμού τους: παράδοση, πίστη, πατρίδα, γλώσσα-στην αρτιμελή μορφή της, το λεγόμενο πολυτονικό-ίσον συντήρηση, σκοταδισμός, χουντικά κατάλοιπα, το όλον καρυκευμένο με την εύχη, την «ευγενή τύφλωσιν», που βαφτίστηκε εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Αποτέλεσμα στις σχολές, που φοιτούν οι αυριανοί δάσκαλοι και καθηγητές, να κυριαρχεί όλος αυτός ο εθνομηδενιστικός εσμός, πράγμα που ίσως δεν έχουμε αντιληφθεί ακόμη τις καταστρεπτικές του συνέπειες. Οι δάσκαλοι που αποφοιτούν τα

τελευταία χρόνια από τα παιδαγωγικά τμήματα, όχι μόνο δεν «μορφώθηκαν εν καλή διδασκαλία και μάλιστα προς τον κανόνα της αγίας ημών πίστεως και των ηθών μας», αλλά αυτό το ήθος και αυτόν τον «χρυσό» κανόνα, φρόντισαν και φροντίζουν οι Γραικύλοι της σήμερον καθηγητές τους να δυσφημίζουν.

Πολύ απλά τα νέα αυτά παιδιά-πλην των ελαχίστων που ταράζει τα σπλάχνα τους ο πόνος της πατρίδας-έχασαν την ιθαγένειά τους, υιοθετούν αβασάνιστα και επικροτούν όλες τις νεοταξικές μαγαρισιές, γιατί είναι μπουκωμένα από, όπως προείπα, εθνομηδενισμό. Τους μιλάς για πίστη και πατρίδα, για το χρέος του δασκάλου να μεταλαμπαδεύσει στα παιδιά τις αλήθειες που συγκλόνισαν τους Πατέρες και τους Μάρτυρες, του αγωνιστές και τους ήρωες, που διέσωσαν το Γένος και σου προσάπτουν γραφικότητα, εθνικισμό, τα χαρακτηρίζουν, φρούτο της αριστεροσύνης αυτό, «στερεότυπα». Έχει ειπωθεί πολύ εύστοχα ότι η ένταξη των νέων στο παρεθλόν συνιστά την ουσιωδέστερη λειτουργία της εκπαίδευσης και ίσως είμαστε, όσοι δάσκαλοι προλάβουμε τις Παιδαγωγικές Ακαδημίες, η τελευταία γενιά που επιτελεί αυτήν την λειτουργία, που αντιστέκεται στην επέλαση του μηδενισμού και της ασημαντοκρατίας.

Άρα, «για να σωθεί η Ελλάδα στους καιρούς τους ύστατους», οφείλουμε να μορφώσουμε έναν νέο τύπο εθνικού δασκάλου, «διακεκριμένου επί φιλοθρησκεία και έρωτι προς την εθνικήν γλώσσαν και φιλολογίαν» για να θυμηθούμε και πάλι τον Κυβερνήτη. Οι επίβουλοι της πατρίδας, έχοντας άφθονο χρήμα και μέσα, οργανώνουν πλήθος σεμιναρίων για εκπαιδευτικούς στα οποία ξερνούν τα δηλητήριά τους.

Κατά τον ίδιο τρόπο μπορούμε, εξασφαλίζοντας χώρους και χρηματοδότηση από ανθρώπους που αγωνιούν για την πατρίδα μας ή με την συμβολή των γνωστών, για το αδούλωτο ήθος, Μητροπολιτών μας, να συσταθούν φροντιστήρια για νέους δασκάλους. Σε τακτά χρονικά διαστήματα, σε 5-6 μεγάλες πόλεις της Ελλάδας, να συγκεντρώνονται νέοι εκπαιδευτικοί-με τα έξοδα πληρωμένα-όπου οι παλιοί μας οι δάσκαλοι (Γανωτής, Καργάκος, Ζουράρις, παπα-Γιώργης, Μεταλληνός, παπα-Θόδωρος Ζήσης, π. Σαράντος και όσοι πνευματικοί, πανεπιστημιακοί, συγγραφείς παλεύουν για ψυχή και Χριστό-και υπάρχουν αρκετοί-οι οποίοι θα βγάλουν τα σκουπίδια από τις ψυχές των νέων δασκάλων, θα ξεριζώσουν τα φαρμακερά βρωμοχόρταρα της εκκλησιομαχίας και αφιλοπατρίας που τους έσπειραν στις σχολές τους και θα τους μεταγγίζουν τα πνευματικά αντισώματα του Γένους. Έτσι, θα περισωθεί μία γενιά δασκάλων που «όταν τους πειράζουν πατρίδα και θρησκεία, θα μιλούν, θα ενεργούν και ό,τι θέλουν ας τους κάμουν» κατά τον αείχλωρο λόγο του Μακρυγιάννη.

25.11.2014

Πηγή: www.antibaro.gr/